

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

14 iulie 2026

**Probă scrisă
PSIHOPEDAGOGIE SPECIALĂ**

MODEL

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

- A.** Comunicarea este fundamentală pentru dezvoltarea copiilor; copiii trebuie să poată înțelege și să fie înțeleși, să interacționeze, iar dizabilitatea auditivă nu trebuie să constituie o barieră în calea învățării.

Pornind de la aceste aspecte, realizați un eseu respectând următoarele repere:

- a. definirea conceptelor de *dezvoltare*, *dizabilitate*, *deficiență*, *compensare*, *demutizare*; **5 puncte**
- b. prezentarea, într-o pagină, a caracteristicilor dezvoltării psihofizice a deficienților de auz; **7 puncte**
- c. menționarea a trei forme de compensare în cazul tulburărilor de auz; **3 puncte**
- d. explicarea procesului demutizării ca proces fundamental compensatoriu în cazul deficienților de auz; **4 puncte**
- e. ilustrarea a două particularități specifice procesului de comunicare în cazul deficienților de auz în curs de demutizare; **4 puncte**
- f. prezentarea formelor de comunicare întâlnite în procesul educațional al elevilor/tinerilor cu dizabilitate de auz; **3 puncte**
- g. argumentarea, într-o pagină, a necesității aplicării strategiilor psihopedagogice pentru integrarea elevilor/tinerilor cu dizabilități de auz. **4 puncte**

- B.** Dizabilitatea face parte din experiența umană. Sarcina evaluării persoanelor cu dizabilități și/sau CES nu este una ușoară. Evaluatorul trebuie să știe exact ce este dizabilitatea, care sunt coordonatele sale, dacă programele educațional/compensatorii de intervenție propuse și evaluate răspund necesităților acestora.

Pornind de la acest text:

- a. Definiți conceptele de *evaluare*, *psihodiagnoză* și *prognoză*. **3 puncte**
- b. Precizați patru aspecte vizate de demersul evaluării psihopedagogice a persoanei cu dizabilități și/sau CES. **4 puncte**
- c. Enumerați domeniile de dezvoltare vizate de evaluarea psihopedagogică. **3 puncte**
- d. Prezentați formele de evaluare psihopedagogică asociate etapelor demersului evaluativ. **6 puncte**
- e. Explicați abordările majore în definirea indicatorilor care structurează tipul de evaluare a nevoilor și progreselor în dezvoltarea copilului. **4 puncte**
- f. Enumerați cinci principii ale evaluării în vederea stabilirii cerințelor educaționale speciale și a orientării școlare și profesionale. **5 puncte**
- g. Prezentați, într-o jumătate de pagină, metoda observației ca metodă de evaluare psihopedagogică a elevilor/tinerilor cu cerințe educaționale speciale. **5 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Răspundeți la fiecare dintre următoarele cerințe ce vizează tematica pentru metodica disciplinei de examen, din perspectiva experienței profesionale cu elevii/tinerii cu dizabilități și/sau CES:

- A.** Redactați un text coerent, semnificativ științific, de 10-15 rânduri prin care să explicați în ce constă *Principiul accesibilității și tratării individuale, diferențiate* la copiii/elevii cu dizabilități și/sau CES. **5 puncte**

- B. Următoarea secvență face parte din programa școlară pentru aria curriculară *Matematică și științe ale naturii*, aprobată prin OME 3.702/21.04.2021

*Disciplina: MATEMATICĂ – Clasa a V-a
(învățământ special – dizabilități intelectuale ușoare și moderate)*

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1.3. Efectuarea de operații în concentrul 0-100

- exerciții orale și scrise de adunare și scădere cu numere naturale de la 0 la 100 fără și cu trecere peste ordin;
- exerciții de utilizare în situații concrete a simbolurilor matematice „+”, „-”, „=”;
- exerciții-joc de folosire a terminologiei matematice „termen”, „sumă”, „diferență”;
- exerciții de aplicare în situații concrete a proprietăților adunării (comutativitate, asociativitate, element neutru), fără a folosi terminologia specifică;
- exerciții de observare a legăturilor dintre adunarea și scăderea numerelor naturale; efectuarea probei;

3.2. Exprimarea orală a etapelor rezolvării unor probleme și modalitățile de calcul utilizate în efectuarea unor exerciții

- citirea enunțului unei probleme; redarea în cuvinte proprii a enunțului;
- exerciții de aplicare a unor scheme simple pentru a figura pe scurt datele și pașii de rezolvare a unei probleme;
- exprimarea în limbaj propriu a modalităților de calcul utilizate în efectuarea unor exerciții.

Conținuturi

Domenii de conținut	Clasa a V-a
Operații cu numere naturale	<ul style="list-style-type: none">- Adunarea și scăderea în concentrul 0-100 cu și fără trecere peste ordin pe baza suportului intuitiv-concret<ul style="list-style-type: none">• terminologie specifică: termen, sumă, diferență, cu atât mai mult, cu atât mai puțin;• evidențierea unor proprietăți ale adunării (comutativitate, element neutru) fără terminologie și paranteze rotunde;- Probleme care se rezolvă printr-o singură operație

- Pentru fiecare competență specifică precizată în secvența din programă indicați o activitate de învățare, o metodă didactică și un mijloc didactic de învățământ prin care poate fi realizată pentru o grupă de elevi cu nivel de dizabilitate intelectuală moderată. **6 puncte**
- Prezentați, într-o jumătate de pagină, una dintre metodele didactice selectate/identificate la subpunctul a.. **7 puncte**
- Întocmiți o fișă de evaluare pentru a verifica nivelul de dezvoltare pentru una dintre cele două competențe specifice precizate în secvența din programă care să conțină trei itemi diferiți. **6 puncte**
- Pentru fiecare tip de item de la subpunctul c. indicați câte un avantaj și un dezavantaj. **6 puncte**